

עין משפט
נר מצוה

ע:

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

מסורת הש"ס

יא א מ"י פ"ב מהלכות
גירושין הלכה טו סמך
עשין כ טו"ש"ע א"ש"ע סימן
קטעף ד כהנ"ה:
יב ב ג (מ"י ס' ה"ה):
טו"ש"ע שם סעיף ה':
יג ד ה מ"י שם פ"ג:
הלכה ז סמך שם
טו"ש"ע א"ש"ע סימן ז
יד ו ז ח מ"י פ"ה מהל'
רועה ושמירת נפש
הלכה ז:
טו ט י מ"י פ"ב מהל'
גירושין הלכה טו סמך
עשין כ טו"ש"ע א"ש"ע סימן
קטעף ד ה':

מוסף רש"י

סומקא. חמש (ע"ל טו).
מקרא. מוה' נחמ' הכהן
(טו).

מוסף תוספות

א. המנהיג, הכי דייק
מניה ר"ל מלחיה, דהא
ל"ר יוחנן נמי אין דבריו
האחרונים כלום וכו'. ד"ן.
ב. מנדר ושחוט. מוס'
הלכה. ג. ואפ"ה
כותבין ונותנין חגט, וכל
כמה דלא מאת, ארמייה
קמייתא סמכין, דרמדיין
ל' לישן. מוס' הלכה.
ד. ומשני הנה דעתיה
צילותא היא, ואפ"ה שחוט
הולך ומתקלקל, אלא
דבחישה הוא דאתחלה
ביה מחמת קירוב מיתה,
אבל קורדייקוס דעתיקא
דעתא שנישה הוא, מוס'
הלכה. ו. משום דלא
מחוסר מעשה, דרגיל
שתחייבם דעתו מאליה,
מוס' הלכה. ז. דאמר
מעין עליו. מוס' הלכה.
ח. אבל שמואל, אמר
מעין להשיא את אשתו
לשאלה ולא חיישין שמא
תנשא קודם שימות, אלא
פשיטא ליה שימות
לאחר, איכא אמאי אינו
גולה. מוס' הלכה.
ט. אפ"ה
הורה, דהא אפ"ה מצפצפ
ביתר המים וכפחו לפני
ארי, חייב. מוס' הלכה.
ס. דבגי גלות כתיב ופל
עליו ימות דמשמע מה
שהפיל עליו גורם לו
לשלוה ולא חיישין שמא
אפילו נתפסק בצנף אין מועיל אפ"ה
לריש לקיש דהא לא סמיה צידה
לריש לקיש שחזי מרע אינו צדעתו
ומספקא אי חשזין ליה כשזטה או
שמה מונבא צעלנא הוא דנקטיה
וכשן דמי? ו**נא** סלקא דעתך חי
הוא **אמאי** מעיין ב'ו', סלקא דעתך
דמעידין עליו שזכר מת קאלמר
ומשני חי וסופו למות לאתער קודם
שימורו צ"ד לנשא: **אמאי** מעתה
יחא גולה ע"י ידו. לשמואל¹ פריך
דכין דקאלמר דמת לאתער היה לו
גלות ולא אשניא דמי הוא וסופו
למות פריך דכ"ש אי חשזת ליה כבר
דלישנא דכתיב גזי גלות ויפל עליו וימות
מיתה לגלות כדמפלגי בגלות בין דרך
ידיה לדרך עליה ונצמד אין שום חלוק ולית ליה השתא ה' דפריך צאלו נערות
ממאי דצמוד ונקא המכה מקטלא ודלמא צבוג ומאי ונקא מגלות דמשמע דחייב גלות אפילו לא מת לאתמרי:
¹ * **ויישישין** **שמא**
הרוח בצבאיתו. דווקא בגלות חיישין להני טעמי אבל צמוד לעולם חייב² ושמה יש שום דרשא גזי גלות³ כמו שיש חילוק בין גלות למיתה
לענין דרך ידיה ועליה והא דמשמע צאלו נערות (גס וס) כי מוקי ונקא המכה אשוגג⁴ דחייב גלות אפ"ה לא מת לאתער מיירי צביא
דשישא וכגון דלא פירכס: **בביתא** דשישא או דלא פירכס. מר חשי צבול הרוח קירוב מיתה יותר מפרכוס ומר חשיב פרכוס
קירוב מיתה יותר מצבול הרוח ותריייהו צעו שימות מחמת הרוח ולא מחמת דבר אחר אי נמי מר חשיב פירכוס מחמת רועה משום
צביא דשישא ולא פרכס והש"ס מפרש נפקותא בין הני טעמי: (שיך לעיל דף סו): **בדרקין** אותה שיש פעמים. פי' שלש פעמים
על לאו ושלוש פעמים על הן דהיינו ששה פעמים בין הכל וצמירא דקאלמר ויחשו דלמא שיחא דלאו לאו נקטיה אי נמי שיחא דהן
הן לאו משום דלא ינציב תריייהו דתריייהו צעין כדפירשנו אלא כלומר וצמד מהן או צאלו או צהן אינו צדעתו וי"ס דלי"ג אי נמי⁵
דנדיקה זו מפרש כירושלמי (דפיקין ה"ה) כילד צודקין לאו וכן אומרים לו נכחזו גט לאשקך אומר הן לאמך אומר לאו (ו) ולאחזקך אומר לאו צנתך אומר
לאו כו': **דב"י** רבי ישמעאל תנא. אין נראה לומר דפליגי⁶ דנדיקה דמתני' למה לא מועיל אלא דקמי דנדיקה עדיפא טפי ה"ה דליכא
למימר ציה דשיחא דלאו לאו או דהן הן נקטיה שיחא חכמה גדולה כיון שאינו טועה בין ימות החמה לימות הגשמים אפילו צעין שלשה
לאו ושלשה הן סיווגין לא צעי: **וציהוש** שמא קרירות אחריה. ולמה לנו לחושבו כשזטה⁷ ונאמר שאינו גט ונעגן אשתו חס'⁸:

למטה למטה מן הביצים למעלה למעלה
מן הביצים וכשות שלא בזמנה תנא כשם
שקשה שלא בזמנה כך יפה בזמנה אמר
רב פפא זמנה תמוז שלא בזמנה טבת יומי
גיסן ויומי תשרי לא מעלו ולא קשו: אמר
כתבו גט לאשתי ואחזו קורדייקוס וחזר
ואמר גט כתבתו אין דבריו האחרונים
כלום: אר"ש בן לקיש כותבין ונותנין גט
לאתער ור' יוחנן אמר "אין כותבין אלא
לכשישתפה מ"ט דר"ל דקתני אין דבריו
האחרונים כלום ור' יוחנן אמר לך אין
דבריו האחרונים כלום דלכי מתציל לא
צריך למיהדר אימילוכי ביה ולעולם אין
כותבין אלא לכשישתפה במאי קמיפלגי ר"ל
מדמי ליה לישן ור' יוחנן מדמי ליה לשוטה
ור' יוחנן נמי לירמיה לישן ישן לא מחוסר
מעשה האי מחוסר מעשה ור"ל נמי נידמיה
לשוטה שוטה לא סמיה בידן האי סמיה
בין⁶ בישרא סומקא אגומרי וחמרא מרקא
ומי אמר ר' יוחנן הכי "והאמר רב יהודה
אמר שמואל בשחט בו שנים או רוב שנים
ורמו ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו
ויתנו ותניא⁷ דאיהו מגיד או צלוב על
הצליבה ורמו ואמר כתבו גט לאשתי הרי
אלו יכתבו ויתנו הכי השתא התם דעתא
צילותא היא וכחישותא הוא דאתחילה ביה
הכא דעתא שנישה היא ומי אמר שמואל
הכי והאמר רב יהודה אמר שמואל ישחט
בו שנים או רוב שנים וברח מעידין עליו
ואי ס"ד חי הוא אמאי מעידין עליו האמרי
חי הוא וסופו למות אלא מעתה יחא גולה
על ידו אלאמה תניא ישחט בו שנים או רוב

שנים ה"ז אינו גולה הא איתמר עלה א"ר הושעיא יחיישין שמא הרוח בלבלתו
אי נמי הוא קירב את מיתתו מאי בינייהו "איכא בינייהו דשחטיה
בביתא דשישא ופירכס אי נמי דשחטיה⁷ בברא ולא פירכס: נשתתק
ואמרו לו נכתוב גט לאשתך כו': וליחוש דלמא שיחא דלאו לאו נקטיה
אי נמי שיחא דהן הן נקטיה א"ר יוסף בר מניומי אמר רב נחמן דאמרינן
ליה בסירוגין וליחוש דלמא שיחא דסירוגין נקטיה דאמרינן ליה חד לאו
ותרין הן ותרין לאו וחד הן דבי רבי ישמעאל תנא 'אומרים לו דברים של
ימות החמה בימות הגשמים ושל ימות הגשמים בימות החמה מאי ניהו
אילימא אגלופקרי וסדיני ליחוש דלמא קורא אחדיה א"ל חמה אחדיה
אלא

אלא
תלי
דגלות
דקס"ד
גלות
תלי
צמת
לאתער
ואס
לא
מת
לאתער
אינו
גולה
דס"ד
דדכתי
תלי
לדישנא
דכתיב
גזי
גלות
ויפל
עליו
וימות
מיתה
לגלות
כדמפלגי
בגלות
בין
דרך
ידיה
לדרך
עליה
ונצמד
אין
שום
חלוק
ולית
ליה
השתא
ה' דפריך
צאלו
נערות
ממאי
דצמוד
ונקא
המכה
מקטלא
ודלמא
צבוג
ומאי
ונקא
מגלות
דמשמע
דחייב
גלות
אפילו
לא
מת
לאתמרי:
הרוח
בצבאיתו.
דווקא
בגלות
חיישין
להני
טעמי
אבל
צמוד
לעולם
חייב²
ושמה
יש
שום
דרשא
גזי
גלות³
כמו
שיש
חילוק
בין
גלות
למיתה
לענין
דרך
ידיה
ועליה
והא
דמשמע
צאלו
נערות
(גס וס)
כי
מוקי
ונקא
המכה
אשוגג⁴
דחייב
גלות
אפ"ה
לא
מת
לאתער
מיירי
צביא
דשישא
וכגון
דלא
פירכס:
בביתא
דשישא
או
דלא
פירכס.
מר
חשיב
צבול
הרוח
קירוב
מיתה
יותר
מפרכוס
ומר
חשיב
פרכוס
קירוב
מיתה
יותר
מצבול
הרוח
ותריייהו
צעו
שימות
מחמת
הרוח
ולא
מחמת
דבר
אחר
אי
נמי
מר
חשיב
פירכוס
מחמת
רועה
משום
צביא
דשישא
ולא
פרכס
והש"ס
מפרש
נפקותא
בין
הני
טעמי:
(שיך
לעיל
דף
סו):
בדרקין
אותה
שיש
פעמים.
פי' שלש
פעמים
על
לאו
ושלוש
פעמים
על
הן
דהיינו
ששה
פעמים
בין
הכל
וצמירא
דקאלמר
ויחשו
דלמא
שיחא
דלאו
לאו
נקטיה
אי
נמי
שיחא
דהן
הן
לאו
משום
דלא
ינציב
תריייהו
דתריייהו
צעין
כדפירשנו
אלא
כלומר
וצמד
מהן
או
צאלו
או
צהן
אינו
צדעתו
וי"ס
דלי"ג
אי
נמי⁵
דנדיקה
זו
מפרש
כירושלמי
(דפיקין
ה"ה)
כילד
צודקין
לאו
וכן
אומרים
לו
נכחזו
גט
לאשקך
אומר
הן
לאמך
אומר
לאו
(ו)
ולאחזקך
אומר
לאו
צנתך
אומר
לאו
כו':
דב"י
רבי
ישמעאל
תנא.
אין
נראה
לומר
דפליגי⁶
דנדיקה
דמתני'
למה
לא
מועיל
אלא
דקמי
דנדיקה
עדיפא
טפי
ה"ה
דליכא
למימר
ציה
דשיחא
דלאו
לאו
או
דהן
הן
נקטיה
שיחא
חכמה
גדולה
כיון
שאינו
טועה
בין
ימות
החמה
לימות
הגשמים
אפילו
צעין
שלשה
לאו
ושלשה
הן
סיווגין
לא
צעי:
וציהוש
שמא
קרירות
אחריה.
ולמה
לנו
לחושבו
כשזטה⁷
ונאמר
שאינו
גט
ונעגן
אשתו
חס'⁸:

א) לעיל סו. ב) ג' ימות
ק"ה א) [מוספתא דר"ה],
ז) רש"י ביבמות דף קכא.
גורם דבריא, ב) ס'א
גירשקין וצנורן ערך
נשקן גורם גירשקין פי' הן
גלשקין, א) דבריה
כח), ז"ל שיכתבו ויתנו.
רש"י, רש"י, וישן
הרשב"א בין צוואה
לכתובה או לנתניה,
א) ויפ"ע מוס' כמותו לג:
ד"ה דלמא ומוס' ימות
ק"ה ד"ה חמשה ד"ה
חישקין ומוס' צנעות לך.
ד"ה על פי, ט) פי' בין
פעם אומרים לו לאשקך
ואומר הן, א) חיתב הכי
ליחא ברפ"ר הירש"ש
מניה שצ"ל דבכתי ליתא,

גיליון הש"ס
תוס' ד"ה חישקין. פי'
צנעות לך ד"ה מוס'
ד"ה על פי שנים עדים:

הגהות הב"ח
א) תוס' ד"ה ומי אמר
וכי' משום דסמיה בידן
ורבי דלאן סמיה בידן
מזה: ב) ד"ה צנעות
וכי' לאשקך אומר לאו
לאשקך אומר הן
לאחזקך אומר לאו
לאשקך אומר הן
לכתב:

לענין רש"י
קוט"א [ק"ט]. מיל.

פסקי ר"ד
אמר כתבו גט לאשתי
ואחזו וכו' ר"ל אמר
כותבין ונותנין לאתער ור'
יוחנן אמר אין כותבין אלא
לכשישתפה מ"ט דר"ל
דקתני אין דבריו
האחרונים כלום ור' יוחנן
אמר לך אין דבריו
האחרונים כלום דלכי
מתציל לא צריך מיהדר
ולאימילוכי ביה ולעולם
אין כותבין אלא
לכשישתפה במאי
קמיפלגי ר"ל מדמי ליה
לישן ור' יוחנן מדמי ליה
לשוטה וק"ל ר"ל ור'
יוחנן הלכה כדבי יוחנן:
איני והאמר רב יהודה
אמר שמואל שחט בו
שנים או רוב שנים ורמו
ואמר כתבו גט לאשתי
הרי אילו יכתבו ויתנו הכי
השתא התם מעיקרא
דעתא צילותא היא
וכחישותא הוא דאתחלה
ביה הכא דעתא שנישה
היא ומי אמר שמואל הכי
האמר שמואל שחט בו
שנים או רוב שנים מעידים
עליו [ומשני] חי הוא
וסופו למות: נשתתק
בדרקין אותו ג' פעמים
ויתוש דלמא שיחא דלאו
לאו או דהן הן נקטיה
אמר רב יוסף בר מניומי
אמר רב נחמן דאמרינן ליה
בסירוגין חד לאו ותרין הן
ותרין לאו וחד הן דבי ר'
ישמעאל תנא אומרים לו
דברים של ימות החמה
בימות הגשמים ושל ימות
הגשמים בימות החמה
מאי ניהו אילימא
גירשקין וסדיני ויחשוש
דלמא קורה אחדיה ויחשוש
חמה אחדיה אלא בפיר.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

